Rådet för personer med funktionsnedsättning

28.10.2026

Sammanträde

Tid	28.10.2026 kl. 17:00 -		
Plats	På distans i teams		

Närvarande	Kuusela Pirkko	ordförande	17:00 -
	Valtonen Marsa	1:a vice ordförande	17:00 -
	Koskinen Juha-Matti	2:a vice ordförande	17:00 -
	Holmlund Jessica	3:e vice ordförande	17:14 -
	Ahlgren Rosita	medlem	17:00 -
	Bäckström Hanna	medlem	17:00 -
	Eriksson Kenneth	ersättare	17:00 -
	Huotari Eino	medlem	17:00 -
	Kalliomäki Susanna	medlem	17:00 -
	Karhunen Ritva	medlem	17:08 -
	Karlsson Inger	medlem	17:00 - 18:26 18:29 -
	Paasikivi Tom	medlem	17:00 -
	Penttilä Kaisa	medlem	17:00 -
	Silvander Sini	medlem	17:00 -
	Tynkkynen Kaarina	medlem	17:00 -
	Westerlund-Horttana Clara	medlem	17:00 -
	Virkkula Irmeli	medlem	17:00 -
	Virtanen Terhi	medlem	17:00 -
	Österberg Hanne	medlem	17:00 -
	Hukari Hanna	välfärdsområdesstyrelsens representant	17:00 -
	Westergård Mikaela	serviceområdesdirektör, tjänster för familjer och personer med funktionsnedsättning	17:00 -
	Ihamäki Veli-Pekka	räddningsdirektör	17:00 - 17:20
	Malmberg Piia	förändringsdirektör	17:00 - 17:50

	Mustakari-Ilovuori Anu	serviceområdesdirektör, gemensamma social- och hälsovårdstjänster	17:00 - 18:46
	Hietala Kalle	förvaltningsexpert, sekreterare	17:00 -
Frånvarande	Rautanen Liisa	medlem	
	Hokkanen Timo	servicelinjedirektör, tjänster för familjer och personer med funktionsnedsättning	
	Moisala Jarno	förvaltningsdirektör	

Underskrifter

ordförande sekreterare

Protokollet justerat och godkänt

protokolljusterare protokolljusterare

Protokollet framlagt

Detta protokoll publicerades i det allmänna datanätet 4.11.2026

Ärenden

Paragraf	Bilaga	Rubrik	Sida
§ 72		Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutsförhet	6
§ 73		Godkännande av rådet för personer med funktionsnedsättning arbetsordning och val av protokolljusterare	8
§ 74		Antecknande av presentationen av beslutet om räddningsväsendets servicenivå för 2027–2030 för kännedom	9
§ 75		Presentation av förändringslöftet ”Utökade primära tjänster för barn och unga” i strategin för förnyelse av tjänster samt antecknande av aktualitetsöversikten för kännedom	13
§ 76		Antecknande av aktualitetsöversikten över serviceområdet för gemensamma social- och hälsovårdstjänster för kännedom	15
§ 77		Aktualitetsöversikt	17
§ 78	1	Givande av utlåtande om budgeten för 2027 och ekonomiplanen för 2027–2029 samt om förslagen till ändringar i klientavgifterna inom social- och hälsovården för 2027	18
§ 79		Svar på initiativet från rådet för personer med funktionsnedsättning den 5 mars 2026 (§ 17) om tjänsternas säkerhet och deras betydelse som en del av välfärden	21
§ 80		Val företrädare för rådet för personer med funktionsnedsättning till den utvidgade styrgruppen för förändringslöftet ”Utökade primära tjänster för barn och unga”	30
§ 81		Val av företrädare för rådet för personer med funktionsnedsättning till rundabordsmötet mellan välfärdsområdet och organisationer den 19 november 2026	32
§ 82		Antecknande av rådet för personer med funktionsnedsättnings utlåtande om utkastet till regional välfärdsplan 2027–2030 för kännedom	34
§ 83		Godkännande av ställningstagandet ”Service ska ordnas i tillgängliga lokaler” från rådet för personer med funktionsnedsättning	38

§ 84	Godkännande av ställningstagandet ”Närståendevårdarnas lagstadgade ledigheter måste kunna tas ut i praktiken – rådet för personer med funktionsnedsättning kräver respekt för rättigheterna, en offentlig utredning och omedelbara åtgärder för att rätta till situationen”	42
§ 85	Granskning av rådet för personer med funktionsnedsättnings utlåtanden och förslag	46
§ 86	Övriga ärenden	48
§ 87	Meddelanden	50

§ 72

Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutsförhet

Beslutsförslag

Ordföranden beslutar konstatera de närvarande vid sammanträdet och sammanträdets laglighet och beslutsförhet i enlighet med 72 § i förvaltningsstadgan.

Behandling

Beslut

Ordföranden beslutade konstatera de närvarande vid sammanträdet och sammanträdets laglighet och beslutsförhet i enlighet med 72 § i förvaltningsstadgan.

Redogörelse

Efter att ha öppnat sammanträdet konstaterar ordföranden dess laglighet och beslutsförhet (72 § i förvaltningsstadgan).

Enligt 108 § i lagen om välfärdsområden är andra organ än välfärdsområdesfullmäktige beslutföra när över hälften av ledamöterna är närvarande. Som närvarande betraktas också sådana ledamöter i ett organ som deltar i sammanträdet på elektronisk väg.

Enligt 70 § i förvaltningsstadgan utfärdas kallelsen till sammanträdet av ordföranden eller, om ordföranden har förhinder, av vice ordföranden. I kallelsen ska anges tid och plats för sammanträdet samt de ärenden som ska behandlas. Det ska framgå vilket av organets sätt att fatta beslut som iakttas vid respektive ärende.

Enligt 78 § i förvaltningsstadgan kan sammanträdet hållas i en elektronisk miljö som man deltar i via en elektronisk förbindelse (elektroniskt sammanträde). Beslut i ärenden kan fattas elektroniskt före sammanträdet (elektroniskt beslutsförfarande).

Enligt 70 § i förvaltningsstadgan ska kallelsen sändas om möjligt 5 dagar före sammanträdet. En föredragningslista som upptar redogörelse, motiveringar till beslutfattandet och beslutsförslag i varje ärende som föreligger till behandling bifogas kallelsen. Kallelsen kan också sändas elektroniskt.

§ 73

Godkännande av rådet för personer med funktionsnedsättning arbetsordning och val av protokolljusterare

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar

1. godkänna sammanträdets arbetsordning,

2. välja Huotari och Kalliomäki till protokolljusterare och

3. bevilja nödvändiga närvaro- och yttranderättigheter.

Behandling

Beslut

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutade

1. godkänna sammanträdets arbetsordning,
2. välja Huotari och Kalliomäki till protokolljusterare och
3. bevilja räddningsdirektör Ihamäki, förändringsdirektör Malmberg, serviceområdesdirektör Mustakari-Ilovuori och serviceområdesdirektör Westergård nödvändiga närvaro- och yttranderättigheter.

Redogörelse

Enligt 72 § i förvaltningsstadgan behandlas ärendena i den ordning som framgår av föredragningslistan, om organet inte beslutar något annat. Organet kan också besluta ta upp ett ärende som inte är nämnt i kallelsen. Enligt 79 § i förvaltningsstadgan justeras protokollet på det sätt som organet beslutar.

Bestämmelser om närvaro- och yttranderätt finns i verksamhetsstadgan för rådet för personer med funktionsnedsättning.

150/00.01.02/2026

Rådet för personer med funktionsnedsättning 28.10.2026 § 74

§ 74

Antecknande av presentationen av beslutet om räddningsväsendets servicenivå för 2027–2030 för kännedom

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Ihamäki Veli-Pekka
Markkanen Kimmo

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar anteckna presentationen av beslutet om räddningsväsendets servicenivå för 2027–2030 för kännedom.

Behandling

Ledamot Karhunen anlände till sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 17.08.

Andra vice ordförande Holmlund anlände till sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 17.14.

Räddningsdirektör Ihamäki avlägsnade sig från sammanträdet efter behandlingen av detta ärende kl. 17.20.

Beslut

Rådet för personer med funktionsnedsättning godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade den 9 februari 2026 § 11 inleda beredningen av beslutet om räddningsväsendets servicenivå för åren 2027–2030. Beslutet om servicenivån genomför Västra Nylands välfärdsområdes strategi för förnyelse av tjänsterna 2026–2029. I enlighet med 63 § i förvaltningsstadgan har beredskaps- och säkerhetsnämnden styrt beredningen av beslutet om servicenivån och under beredningsprocessen följt upp hur de strategiska målen har uppnåtts. Beredningen har behandlats vid

välfärdsområdesstyrelsens dagskola den 17 augusti 2026 samt vid beredskaps- och säkerhetsnämndens verkstäder och sammanträden den 25 februari, den 12 mars, den 21 maj och den 3 september 2026. Beslutet om räddningsväsendets servicenivå för 2027–2030 godkändes av välfärdsområdesstyrelsen den 21 september 2026, § 177, och av välfärdsområdesfullmäktige den 6 oktober 2026, § 56.

Beslutet om räddningsväsendets servicenivå är ett lagstadgat dokument som grundar sig på lagen om ordnande av räddningsväsendet (613/2020). I dokumentet fastställs välfärdsområdets tjänster inom räddningsväsendet, servicenivån och de resurser som används för att producera dem. Innehållet i beslutet styrs, utöver lagen om ordnande av räddningsväsendet, av inrikesministeriets förordning om beslut om räddningsväsendets servicenivå (1225/2022), de riksomfattande strategiska målen och välfärdsområdets egen strategi. Dokumentet har utarbetats enligt den riksomfattande modell som används av inrikesministeriet och regionförvaltningsverket.

Enligt 6 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet beslutar välfärdsområdesfullmäktige om räddningsväsendets servicenivå. Beslutet ska grunda sig på riskerna och hoten i området samt på en bedömning av dem. I beslutet fastställs målen för verksamheten, servicenivån, de resurser som ska användas och en tidsbunden plan för utveckling av servicenivån.

I beslutet om servicenivån beskrivs hur Västra Nylands räddningsväsende producerar de tjänster som avses i räddningslagen (379/2011). Dokumentet fokuserar på de tjänster som är synliga för kunderna samt på tjänsternas nuläge, utvecklingsbehov och mål. Dessutom beskrivs kortfattat räddningsverkets övriga verksamhet, särskilt den prehospitala akutsjukvården. Enligt särlagstiftningen för Nyland ansvarar HUS-sammanslutningen för ordnandet av den prehospitala akutsjukvården. Tjänsterna produceras i samarbete mellan HUS-sammanslutningen, räddningsverken och andra serviceproducenter. HUS-sammanslutningen beslutar om servicenivån inom den prehospitala akutsjukvården.

Beredningen av beslutet om servicenivån grundar sig på räddningsverkens gemensamma riskanalys för Nyland och på en bedömning av verksamhetsmiljön. I beredningen har särskild vikt lagts vid kundperspektivet och vid servicebehoven hos välfärdsområdets invånare, företag och sammanslutningar.

Innan beslut fattades begärde välfärdsområdet i enlighet med lagen om ordnande av räddningsväsendet ett utlåtande om servicenivåbeslutet av Tillstånds- och tillsynsverket (LVV). Utlåtandet inkom den 2 juni 2026. Med anledning av utlåtandet kompletterades utkastet särskilt i fråga om riskgrunderna, sambandet mellan servicenivån och resurserna samt utvecklingsåtgärderna.

Under beredningen har synpunkter inhämtats från kommunerna i området, de angränsande räddningsverken, samarbetsmyndigheterna, organisationerna, invånarna i området och välfärdsområdets personal. Utifrån de synpunkter som inkommit har beslutet preciserats. Responsen kommer även att utnyttjas i den fortsatta planeringen av verksamheten.

Beslutet om servicenivån innehåller den plan för utveckling av servicenivån som förutsätts i inrikesministeriets förordning. I planen beskrivs de viktigaste utvecklingsbehoven i fråga om servicenivån samt deras konsekvenser för resurserna, investeringarna och driftsekonomin. I enlighet med välfärdsområdets strategi ligger fokus i utvecklingsplanen på att stärka förebyggandet av olyckor, räddningsverksamheten och beredskapen. I planen beaktas också framtida lokalbehov.

De centrala utvecklingstemana är information som kärnan i verksamheten, en välmående och kompetent personal samt konkreta fördelar för kunden genom samarbete. Genom dessa teman stöds genomförandet av välfärdsområdets strategiska mål inom räddningsväsendet.

Beslutet om servicenivån genomförs genom en produktionsplan som utarbetas årligen. Genomförandet följs upp inom ramen för räddningsväsendets egenkontroll, den årliga myndighetsrapporteringen och uppföljningen av välfärdsområdets verksamhet och ekonomi.

Beslutet om servicenivån innehåller uppgifter om beredskap, befolkningsskydd och säkerhetsarrangemang som är sekretessbelagda med stöd av 24 § 1 mom. 8 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Dessa uppgifter har avlägsnats ur den offentliga versionen av dokumentet, medan det fullständiga dokumentet används som underlag för beslutsfattandet.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom
Verkställighet

Beslutshistoria

904/00.02.03/2026

Rådet för personer med funktionsnedsättning 28.10.2026 § 75

§ 75

Presentation av förändringslöftet ”Utökade primära tjänster för barn och unga” i strategin för förnyelse av tjänster samt antecknande av aktualitetsöversikten för kännedom

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Hietala Kalle

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar anteckna presentationen av förändringslöftet ”Utökade primära tjänster för barn och unga” och aktualitetsöversikten för kännedom.

Behandling

Förändringsdirektör Malmberg avlägsnade sig från sammanträdet efter behandlingen av detta ärende kl. 17.50.

Beslut

Rådet för personer med funktionsnedsättning godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Rådet för personer med funktionsnedsättning får en presentation av hur beredningen av förändringslöftet ”Utökade primära tjänster för barn och unga” fortskrider, vilka de viktigaste iakttagelserna är och vilka åtgärder som planeras. Förändringslöftet är ett av de centrala förändringslöftena i Västra Nylands välfärdsområdes strategi för förnyelse av tjänster 2026–2029.

Målet med förändringslöftet är att stärka det tidiga stödet för barn, unga och familjer samt att flytta tyngdpunkten i tjänsterna från korrigerande tjänster till förebyggande stöd som ges i rätt tid. År 2027 ligger fokus i utvecklingsarbetet bland annat på kompetensutveckling och ledning av

förändringsförmågan inom elevhälsotjänsterna, utveckling av klienthandledningen och vårdstigarna, beredning av en servicebehovskoefficient för elevhälsotjänsterna i samarbete med utbildningsanordnarna samt pilotförsök med en prognosmodell för servicebehovet som utnyttjar data och artificiell intelligens. Fokus ligger dessutom på andra utvecklingsåtgärder inom elevhälsotjänsterna som för närvarande planeras tillsammans med personalen.

Genomförandet av förändringslöftet bereds parallellt med den regionala elevhälsoplanen, som rådet för personer med funktionsnedsättning tidigare har lämnat ett utlåtande om.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom
Verkställighet

Beslutshistoria

1073/00.01.02/2024

Rådet för personer med funktionsnedsättning 28.10.2026 § 76

§ 76

Antecknande av aktualitetsöversikten över serviceområdet för gemensamma social- och hälsovårdstjänster för kännedom

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Mustakari-Ilovuori Anu

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar anteckna aktualitetsöversikten över serviceområdet för gemensamma social- och hälsovårdstjänster för kännedom.

Behandling

Ledamot Karlsson var frånvarande under behandlingen av detta ärende kl. 18.26–18.29.

Serviceområdesdirektör Mustakari-Ilovuori avlägsnade sig från sammanträdet efter behandlingen av detta ärende kl. 18.46.

Beslut

Rådet för personer med funktionsnedsättning godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Vid sammanträdet ges en översikt över aktuella frågor inom serviceområdet för gemensamma social- och hälsovårdstjänster. I översikten behandlas bland annat hur husläkarmodellen framskrider och det aktuella läget i servicenätet.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom
Verkställighet

Beslutshistoria

§ 77

Aktualitetsöversikt

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar anteckna aktualiteterna för kännedom.

Behandling

Beslut

Rådet för personer med funktionsnedsättning godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Vid sammanträdet ges översikter över aktuella ärenden som gäller välfärdsområdet bland annat enligt följande:

1. Aktuella ärenden inom tjänsterna för familjer och personer med funktionsnedsättning
2. Aktuella frågor i arbetsgrupperna inom i rådet för personer med funktionsnedsättning

2193/02.00.00/2026

Rådet för personer med funktionsnedsättning 28.10.2026 § 78

§ 78

Givande av utlåtande om budgeten för 2027 och ekonomiplanen för 2027–2029 samt om förslagen till ändringar i klientavgifterna inom social- och hälsovården för 2027

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Johanson Hanna
Jansson Hermanni

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar

1. ge sitt utlåtande till välfärdsområdesstyrelsen om budgeten för 2027 och ekonomiplanen för 2027–2029 samt om förslagen till ändringar i klientavgifterna inom social- och hälsovården för 2027 och

2. justera protokollet för detta ärendes del vid sammanträdet.

Behandling

Beslut

Rådet för personer med funktionsnedsättning godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Västra Nylands välfärdsområde begär utlåtanden av påverkansorganen och nämnderna om budgeten för 2027 och ekonomiplanen för 2027–2029 samt om förslagen till ändringar i klientavgifterna inom social- och hälsovården för 2027.

Bakgrund

Välfärdsområdesdirektören har den 21 oktober 2026 publicerat sitt förslag till budget för 2027 och ekonomiplan för 2027–2029. Välfärdsområdesstyrelsen kommer att anteckna förslaget för kännedom under sitt sammanträde den 26

oktober och skickar den till välfärdsområdesfullmäktiges förhandlingskommitté för behandling från den 30 oktober 2026. Välfärdsområdesstyrelsen har för avsikt att behandla budgeten och ekonomiplanen på sitt sammanträde den 23 november 2026 och välfärdsområdesfullmäktige på sitt sammanträde den 8 december 2026.

Som en del av förhandlingarna behandlas också de ändringar som föreslås i klientavgifterna inom social- och hälsovården. Klientavgifterna inom social- och hälsovården grundar sig på lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) och förordningen som kompletterar den (912/1992). Välfärdsområdena kan, inom lagens och förordningens ramar, besluta om de avgifter som tas ut för social- och hälsovårdstjänster. I lagen och förordningen fastställs maximibelopp för vissa avgifter, inkomstgränser och minimibelopp samt grunderna för avgifterna. Om inget maximibelopp anges får avgiften vara högst lika stor som kostnaden att producera tjänsten.

Västra Nylands välfärdsområdets klientavgifter har justerats vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde den 9 december 2025 § 102. Välfärdsområdesfullmäktiges beslut kan läsas bakom den här länken.

Det föreslås ändringar i klientavgifterna inom social- och hälsovården för 2027. Ändringarna grundar sig på de maximibelopp som har ändrats genom statsrådets förordning samt på ändringar som har beretts inom välfärdsområdet och som bedömts vara ändamålsenliga med tanke på tjänsterna.

Behörighet

Enligt lagen om välfärdsområden ska rådet för personer med funktionsnedsättning ges möjlighet att påverka planering, beredning, genomförande och uppföljning inom olika verksamheter i välfärdsområdet i frågor som är eller som rådet för personer med funktionsnedsättning bedömer vara av betydelse för personer med funktionsnedsättning och med hänsyn till de tjänster de behöver. Rådet för personer med funktionsnedsättning ska också tas med när former för delaktighet och hörande utvecklas i välfärdsområdet.

Enligt 42 § i förvaltningsstadgan ska välfärdsområdesstyrelsen inrätta de påverkansorgan som anges i lagen om välfärdsområden och sörja för deras verksamhetsförutsättningar.

Bilaga

1 Rådet för personer med funktionsnedsättnings utlåtande om budgeten ekonomiplanen och klientavgifterna för 2027

Tilläggsmaterial

- Förslag till budget för 2027 och ekonomiplan för 2027-2029
- Förslag till ändringar av klientavgifter inom social- och hälsovården från och med 1.1.2027

För kännedom
Verkställighet

Beslutshistoria

Rådet för personer med funktionsnedsättning § 17 5.3.2026
Rådet för personer med funktionsnedsättning § 79 28.10.2026

9428/00.02.03/2023

Rådet för personer med funktionsnedsättning 28.10.2026 § 79

§ 79

Svar på initiativet från rådet för personer med funktionsnedsättning den 5 mars 2026 (§ 17) om tjänsternas säkerhet och deras betydelse som en del av välfärden

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Hokkanen Timo

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar

1. anteckna svaret på rådet för personer med funktionsnedsättnings initiativ för kännedom

Svar på rådet för personer med funktionsnedsättnings initiativ

Rådet för personer med funktionsnedsättning lyfter i sitt initiativ fram farhågor om hur sparåtgärder och förändringar i tjänsterna påverkar klienternas trygghet i vardagen, livskvalitet och välbefinnande. Inom Västra Nylands välfärdsområde är man medveten om hur avgörande det är att bedöma dessa konsekvenser som en del av ett ansvarsfullt beslutsfattande.

I Västra Nylands välfärdsområde grundar sig förhandsbedömningen av beslutens effekter (EVA) på lagen om ordnande av social- och hälsovård (7 §) samt på strategin för Västra Nylands välfärdsområde. EVA-verksamhetsmodellen styrs av den handbok för förhandsbedömning av beslutens effekter (EVA) som har utfärdats av förvaltningsdirektören.

I enlighet med välfärdsområdets strategi ska beslutsfattandet grundas på en mångsidig bedömning av effekterna. Syftet med förhandsbedömningen är att:

Identifiera effekterna på olika befolkningsgrupper: Bedöma hur besluten och sparåtgärderna riktas och vilka effekter de får, särskilt för grupper i utsatt ställning, såsom personer med funktionsnedsättning och invånare i behov av stöd.

Förebygga negativa effekter: Minimera eventuella negativa effekter på tryggheten i vardagen, hälsan och den sociala delaktigheten samt stärka de positiva effekterna.

Öppenhet och transparens: Lyfta fram för- och nackdelarna med olika lösningsalternativ för jämförelse i beredningen och beslutsfattandet.

I enlighet med EVA-handboken görs en förhandsbedömning alltid när

· ett beslut eller en åtgärd har strategiskt, verksamhetsmässigt eller ekonomiskt betydande effekter

· ett beslut eller en åtgärd har betydande effekter för en viss invånargrupp (t.ex. personer med funktionsnedsättning eller äldre personer)

· det är fråga om en stor förändring i tjänsterna eller ett nytt sätt att ordna tjänsterna.

I bedömningen går man igenom fyra centrala helheter enligt checklistan:

1. Främjande av invånarnas välbefinnande och trygghet: (effekter på levnadsförhållandena, tryggheten i vardagen, funktionsförmågan, de språkliga rättigheterna samt tjänsternas smidighet, tillgänglighet och tillhandahållande i rätt tid).

2. Ordnande och utveckling av tjänsterna på ett hållbart sätt: (effekter på tjänsternas kvalitet, verkningsfullhet, jämlikhet och klientsäkerhet).

3. Personalens och arbetsgemenskapens perspektiv: (organisering av arbetet, kompetens och smidigheten i det dagliga arbetet).

4. Smidigt samarbete och delaktighet: (effekter på invånarnas och klienternas möjligheter till delaktighet och påverkan samt på samarbetet inom främjandet av hälsa och välfärd (HYTE) och samarbetet med kommunerna).

Det behov av att beakta livskvalitet, välbefinnande och trygghet i vardagen som rådet för personer med funktionsnedsättning har lyft fram är en central del av EVA-processen. Vid omfattande eller stora förändringar i tjänsterna används erfarenhetsbaserad kunskap och olika intressenter och påverkansorgan hörs.

Inom Västra Nylands välfärdsområde tas de farhågor som rådet för personer med funktionsnedsättning har lyft fram på allvar när det gäller genomförandet av hemvården, utmaningar i fråga om tidtabeller samt effekterna av dessa på klienternas vardag, trygghet och möjligheter att sköta förtroendeuppdrag. Säkerställandet av tjänsternas kvalitet, säkerhet och tillhandahållande i rätt tid grundar sig på lagen

om tillsynen över social- och hälsovården (741/2023) samt på välfärdsområdets lagstadgade strukturer för egenkontroll.

1. Tydliga roller för personlig assistans och hemvård samt individuella behov

Ändamålsenliga tjänster: Personlig assistans och hemvård är tjänster som beviljas för olika ändamål och som har egna lagstadgade och innehållsmässiga förutsättningar. Det främsta målet med personlig assistans är att möjliggöra självbestämmanderätt och ett självständigt liv för en person med omfattande behov av funktionshinderservice samt att främja personens delaktighet i samhällslivet, studier, arbete och fritidsaktiviteter.

Vid samordningen av hemvård och personlig assistans ska det säkerställas att klientens individuella behov beaktas så att tjänsterna i praktiken stöder klientens självständiga aktivitet och delaktighet utan att i onödan begränsa klienten till hemmet.

2. Hemvårdens funktionssäkerhet och ingripande inom ramen för egenkontrollen

Ansvar för genomförande och uppföljning: I enlighet med Västra Nylands välfärdsområdes handbok för egenkontroll ansvarar serviceenhetens chef (ansvarspersonen) för det praktiska genomförandet av enhetens egenkontroll, för att tjänsterna tillhandahålls i rätt tid och för tjänsternas kvalitet. Hemvårdsbesöken ska genomföras enligt överenskomna tidtabeller för att inte äventyra klientens trygghet och dagliga aktiviteter.

Hantering av avvikelser (LaRi-systemet): Förseningar eller brister i genomförandet av hemvården utgör avvikelser som påverkar klientsäkerheten och tjänsternas tillförlitlighet. Välfärdsområdet använder kvalitets- och riskhanteringssystemet LaRi. Personalen och cheferna är skyldiga att utan dröjsmål rapportera upptäckta missförhållanden eller farliga situationer i systemet (29 § i lagen om tillsynen över social- och hälsovården). Chefen ska behandla anmälningarna utan dröjsmål (senast inom fem dagar) och vidta nödvändiga korrigerande och förebyggande åtgärder.

3. Tryggande av delaktighet och möjligheten att sköta förtroendeuppdrag

Den situation som rådet för personer med funktionsnedsättning har lyft fram, där en försening inom hemvården har hindrat en klient från att på lika villkor delta i skötseln av ett förtroendeuppdrag, är allvarlig.

I enlighet med välfärdsområdets strategiska mål och mål för egenkontrollen ska tjänsterna stödja invånarnas och

klienternas möjligheter till delaktighet och påverkan. Vid resursfördelningen och tidsplaneringen inom hemvården och andra stödtjänster ska klientens helhetssituation beaktas, inklusive lagstadgade och samhälleliga förtroendeuppdrag, så att jämlikt deltagande inte äventyras till följd av strukturella eller verksamhetsrelaterade förseningar.

4. Kontinuerlig uppföljning och utveckling

Tjänsternas kvalitet och avvikelser följs regelbundet upp som en del av välfärdsområdets rapportering om egenkontrollen. Uppföljningen av hur egenkontrollplanerna har genomförts rapporteras var fjärde månad.

Respons och störningar i de tjänster som tillhandahållits används systematiskt för att korrigera verksamheten och utveckla processerna i samarbete med servicelinjerna och egenkontrolltjänsterna.

Behandling

Ordförande Kuusela föreslog att behandlingen av ärendet flyttas till rådets följande sammanträde. Förslaget understöddes enhälligt.

Beslut

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutade flytta behandlingen av ärendet till rådets följande sammanträde.

Redogörelse

Enligt 32 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) ska påverkansorganen ges möjlighet att påverka planering, beredning, genomförande och uppföljning inom olika verksamheter i välfärdsområdet i frågor som är eller som ett påverkansorgan bedömer vara av betydelse för barnen, de unga, de äldre eller personer med funktionsnedsättning och med hänsyn till de tjänster dessa befolkningsgrupper behöver. Påverkansorganen ska också tas med när former för delaktighet och hörande utvecklas i välfärdsområdet.

Enligt 83 § i välfärdsområdets förvaltningsstadga har påverkansorganet rätt att ta initiativ i frågor som gäller välfärdsområdets verksamhet.

Den myndighet som ska behandla initiativet ska inom en månad efter att initiativet tagits meddela initiativtagaren den

beräknade behandlingstiden och vem som ger närmare upplysningar om behandlingen.

Bilagor

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

Beslutshistoria

Rådet för personer med funktionsnedsättning 5.3.2026 § 17

§ 17

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar godkänna initiativet enligt förslaget och sända initiativet för beredning till den ansvariga tjänsteinnehavaren.

Behandling

Ledamot Ahlgren föreslog att följande mening stryks från initiativet:

”Så har redan hänt flera gånger för en medlem i rådet för personer med funktionsnedsättning, när hemvården inte kom i tid till hemmet.”

Förslaget förföll i brist på understöd.

Andra vice ordförande Koskinen föreslog att initiativets mening "Så har redan hänt flera gånger för en medlem i rådet för personer med funktionsnedsättning, när hemvården inte kom i tid till hemmet" ändras och ges följande lydelse:

"Enligt de uppgifter som rådet för personer med funktionsnedsättning har fått har det i välfärdsområdet uppstått situationer där hemvården inte har anlänt i tid. Detta har lett till att klienternas likvärdiga möjlighet att delta i skötseln av förtroendeuppdrag har förhindrats."

Förslaget understöddes enhälligt.

Beslut

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutade föreslå följande som initiativ Tjänsternas säkerhet och deras inverkan på välfärdenRådet för personer med funktionsnedsättning oroar sig över kvaliteten och säkerheten på de tjänster som Västra Nylands välfärdsområde tillhandahåller och övervakar samt över hur problem och brister i tjänsterna kan påverka användarnas vardag, säkerhet och välfärd. Rådet för personer med funktionsnedsättning kräver att Västra Nyland säkerställer tillförlitligheten i sina tjänster och användarnas säkerhet. Tjänsterna ska uppfylla de krav som ställs och effektivt svara mot klienternas behov. Försämringen av tjänsterna och de genomförda besparingsåtgärderna kan utgöra en risk för invånarnas säkerhet och övergripande välbefinnande. Dylika förändringar kan öka upplevelser av ensamhet och utanförskap, öka utmaningarna med den mental hälsan samt försämra tryggheten i vardagen. Rådet för personer med funktionsnedsättning kräver att besparingsåtgärdernas konsekvenser utvärderas grundligt. Det viktigaste i bedömningen är att säkerställa säkerheten, men dessutom bör användarnas livskvalitet och välfärd beaktas. Även i och med företrädesprincipen i den nya lagen om funktionshinderservice och socialvårdslagen ska användarnas livskvalitet, välbefinnande och vardagens säkerhet beaktas när tjänster beviljas.MotiveringEn del av tjänsterna uppfyller inte kraven om tillförlitlighet, vilket kan orsaka osäkerhet och

otrygghet bland användarna. Till exempel störningar i färdtjänsterna, såsom att taxin kommer för sent eller uteblir helt, försvagar förtroendet för tjänsten och förhindrar ofta dess nyttjande helt och hållet.En del av tjänsterna uppfyller inte användarnas behov, vilket kan begränsa delaktigheten och det självständiga agerandet. Till exempel att ersätta personlig assistans med hemservice leder till att användaren är bunden till hemmet. Enligt de uppgifter som rådet för personer med funktionsnedsättning har fått har det i välfärdsområdet uppstått situationer där hemvården inte har anlänt i tid. Detta har lett till att klienternas likvärdiga möjlighet att delta i skötseln av förtroendeuppdrag har förhindrats.Svårigheterna med tjänsterna begränsar sig inte bara till funktionshinderservice, utan även många andra tjänster är svåra för användarna och orsakar problem av olika slag. Långa handläggnings- och väntetider försenar tillgången till nödvändiga tjänster, oroar invånarna och belastar deras sinnesfrid.Välfärdsområdet måste intensifiera samarbetet och kommunikationen med kommunerna, så att deras tjänster tillsammans och genuint stöder välbefinnandet, delaktigheten och tryggheten även hos personer med funktionsnedsättning just i den miljö och vardag där personen bor och lever.Välfärdsområdena har en lagstadgad skyldighet att främja välbefinnandet, hälsan och tryggheten hos sina invånare samt att ordna social- och hälsovårdstjänster. Välfärdsområdets ansvar ska konkretiseras i vardagen även för invånare som måste använda de tjänster som välfärdsområdet producerar.och 2. skicka initiativet till den ansvariga tjänsteinnehavaren för beredning.

Redogörelse

Enligt 83 § i förvaltningsstadgan har välfärdsområdets påverkansorgan rätt att ta initiativ i frågor som gäller välfärdsområdets verksamhet.

Den myndighet som ska behandla ett initiativ ska inom en månad efter att initiativet tagits meddela initiativtagaren den beräknade behandlingstiden och vem som ger närmare upplysningar om behandlingen.

Rådet för personer med funktionsnedsättning föreslår följande initiativ:

Tjänsternas säkerhet och deras inverkan på välfärden

Rådet för personer med funktionsnedsättning oroar sig över kvaliteten och säkerheten på de tjänster som Västra Nylands välfärdsområde tillhandahåller och övervakar samt över hur problem och brister i tjänsterna kan påverka användarnas vardag, säkerhet och välfärd.

Rådet för personer med funktionsnedsättning kräver att Västra Nyland säkerställer tillförlitligheten i sina tjänster och användarnas säkerhet. Tjänsterna ska uppfylla de krav som ställs och effektivt svara mot klienternas behov.

Försämringen av tjänsterna och de genomförda besparingsåtgärderna kan utgöra en risk för invånarnas säkerhet och övergripande välbefinnande. Dylika förändringar kan öka upplevelser av ensamhet och utanförskap, öka utmaningarna med den mental hälsan samt försämra tryggheten i vardagen.

Rådet för personer med funktionsnedsättning kräver att besparingsåtgärdernas konsekvenser utvärderas grundligt. I utvärderingen är det viktigaste att säkerställa säkerheten, men dessutom ska användarnas livskvalitet och välbefinnande beaktas. Även i och med företrädesprincipen i den nya lagen om funktionshinderservice och socialvårdslagen ska användarnas livskvalitet, välbefinnande och vardagens säkerhet beaktas när tjänster beviljas.

Motivering
En del av tjänsterna uppfyller inte kraven om tillförlitlighet, vilket kan orsaka osäkerhet och otrygghet bland användarna. Till exempel störningar i färdtjänsterna, såsom att taxin kommer för sent eller uteblir helt, försvagar förtroendet för tjänsten och förhindrar ofta dess nyttjande helt och hållet.

En del av tjänsterna uppfyller inte användarnas behov, vilket kan begränsa delaktigheten och det självständiga agerandet. Till exempel att ersätta personlig assistans med hemservice leder till att användaren är bunden till hemmet. Även otillräckliga assistenttimmar kan försvaga möjligheterna att delta i samhällelig verksamhet, hobbyverksamhet och socialt liv. Så har redan hänt flera gånger för en medlem i rådet för

personer med funktionsnedsättning, när hemvården inte kom i tid till hemmet.

Svårigheterna med tjänsterna begränsar sig inte bara till funktionshinderservice, utan även många andra tjänster är svåra för användarna och orsakar problem av olika slag. Långa handläggnings- och väntetider försenar tillgången till nödvändiga tjänster, oroar invånarna och belastar deras sinnesfrid.

Välfärdsområdet måste intensifiera samarbetet och kommunikationen med kommunerna, så att deras tjänster tillsammans och genuint stöder välbefinnandet, delaktigheten och tryggheten även hos personer med funktionsnedsättning just i den miljö och vardag där personen bor och lever.

Välfärdsområdena har en lagstadgad skyldighet att främja välbefinnandet, hälsan och tryggheten hos sina invånare samt att ordna social- och hälsovårdstjänster. Välfärdsområdets ansvar ska konkretiseras i vardagen även för invånare som måste använda de tjänster som välfärdsområdet producerar.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom
Verkställighet

Beslutshistoria

4603/00.02.03/2025

Rådet för personer med funktionsnedsättning 28.10.2026 § 80

§ 80

Val företrädare för rådet för personer med funktionsnedsättning till den utvidgade styrgruppen för förändringslöftet ”Utökade primära tjänster för barn och unga”

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Westergård Mikaela

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar välja sin företrädare till den utvidgade styrgruppen för förändringslöftet ”Utökade primära tjänster för barn och unga”.

Behandling

Ordförande Kuusela föreslog att Nina Sjöberg utses till företrädare för rådet för personer med funktionsnedsättning i den utvidgade styrgruppen och Sini Silvander till ersättare. Förslaget understöddes enhälligt.

Beslut

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutade

1. välja Nina Sjöberg som företrädare till den utvidgade styrgruppen för förändringslöftet ”Utökade primära tjänster för barn och unga” och
2. välja Sini Silvander till ersättare.

Redogörelse

Inom Västra Nylands välfärdsområde pågår arbetet med det strategiska förändringslöftet ”Utökade primära tjänster för barn och unga”. Inom projektet för förändringslöftet är vårt mål att i högre grad rikta tyngdpunkten i våra tjänster mot förebyggande arbete.

Vi vill uppnå följande resultat:
• Barns, ungas och familjers resiliens stärks.

• Barn, unga, familjer och lärare får stöd från elevhälsan som bättre motsvarar deras behov.
• Resurser för tidigt stöd kan riktas bättre med hjälp av välfärdsdata.
• Andelen barn och unga som känner ångest eller oro över sitt mående minskar.
• Servicestrukturen blir lättare och behovet av tunga tjänster minskas.
• Samarbetet med kommuner och organisationer intensifieras.

Rådet för personer med funktionsnedsättning ombeds att utse sin företrädare till den utvidgade styrgruppen för förändringslöftet ”Utökade primära tjänster för barn och unga”.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom
Verkställighet

Beslutshistoria

4603/00.02.03/2025

Rådet för personer med funktionsnedsättning 28.10.2026 § 81

§ 81

Val av företrädare för rådet för personer med funktionsnedsättning till rundabordsmötet mellan välfärdsområdet och organisationer den 19 november 2026

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Westergård Mikaela

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar
1. välja två (2) företrädare till rundabordsmötet den 19 november 2026 och
2. utse ersättare för företrädarna i inträdesordning.

Behandling

Första vice ordförande Valtonen meddelade sitt intresse för att företräda rådet för personer med funktionsnedsättning vid rundabordsmötet den 19 november 2026.

Ledamot Karlsson meddelade sitt intresse för att företräda rådet för personer med funktionsnedsättning vid rundabordsmötet den 19 november 2026.

Ledamot Österberg meddelade sitt intresse för att företräda rådet för personer med funktionsnedsättning vid rundabordsmötet den 19 november 2026.

Ordförande Kuusela föreslog att det utöver två (2) företrädare också utses en (1) ersättare. Förslaget understöddes enhälligt.

Beslut

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutade

1. välja Marsa Valtonen och Inger Karlsson till rundabordsmötet mellan välfärdsområdet och organisationer den 19 november 2026
2. utse Hanne Österberg till ersättare.

Redogörelse

Välfärdsområdet ordnar ett rundabordsmöte i syfte att diskutera hur vi kan hitta nya sätt att ta till vara organisationernas sakkunskap och utveckla samarbetet mellan organisationerna för personer med funktionsnedsättning och välfärdsområdet.

Mötet hålls den 19 november 2026 i Esbo (Teknikvägen 14, Innopoli 2). Det är inte möjligt att delta på distans.

Rådet för personer med funktionsnedsättning ombeds att välja sina företrädare och ersättare till mötet. Rådet för personer med funktionsnedsättning kan välja högst 2 företrädare och samma antal ersättare som kallas in i inträdesordning.

Den officiella kallelsen till mötet skickas per e-post till de utsedda företrädarna efter att valet har förrättats.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom
Verkställighet

Beslutshistoria

9428/00.02.03/2023

Rådet för personer med funktionsnedsättning 28.10.2026 § 82

§ 82

Antecknande av rådet för personer med funktionsnedsättnings utlåtande om utkastet till regional välfärdsplan 2027–2030 för kännedom

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Hietala Kalle

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar anteckna utlåtandet om utkastet till regional välfärdsplan 2027–2030 för kännedom.

Behandling

Ordförande Kuusela föreslog att behandlingen av ärendet flyttas till rådets följande sammanträde. Förslaget understöddes enhälligt.

Beslut

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutade flytta behandlingen av ärendet till rådets följande sammanträde.

Redogörelse

Bakgrund

Enligt 41 § i lagen om välfärdsområden ska välfärdsområdet beakta främjandet av hälsa och välfärd i sin strategi. Enligt 7 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) ska välfärdsområdet följa invånarnas levnadsförhållanden, hälsa och välfärd och de faktorer som påverkar dessa i varje område och inom varje befolkningsgrupp. Dessutom ska välfärdsområdet en gång per fullmäktigeperiod, i samarbete med kommunerna i området, bereda en regional välfärdsberättelse och välfärdsplan om dessa frågor för

välfärdsområdesfullmäktige. Välfärdsområdet utarbetar välfärdsberättelsen och välfärdsplanen i samarbete med kommunerna i området.

Som en del av den välfärdsberättelse och välfärdsplan som avses i 7 § 3 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård utarbeta en plan över sina åtgärder för att stödja den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand samt för att ordna och utveckla den service och närståendevård som äldre personer behöver. Vid planeringen ska åtgärder som främjar boende i hemmet och rehabilitering prioriteras samt bedömas den äldre befolkningens välbefinnande, tillräckligheten och kvaliteten i fråga om de tjänster som står till buds för den äldre befolkningen samt faktorer som påverkar den äldre befolkningens servicebehov. (Lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre 980/2012, 5 §).

Den nuvarande regionala välfärdsplanen gäller till utgången av 2026. Västra Nylands välfärdsområdesstyrelse inledde den 24 november 2025 (§ 261) beredningen av uppdateringen av välfärdsberättelsen och välfärdsplanen. Målet är att Västra Nylands välfärdsområdesfullmäktige vid sitt sammanträde den 8 december 2026 ska godkänna välfärdsberättelsen 2025 och välfärdsplanen 2027–2030.

Den regionala välfärdsplanen innehåller

1. välfärdsplanen för barn och unga, som innehåller den regionala rådgivningsplanen. Den regionala elevhälsoplanen finns som bilaga.
2. välfärdsplanen för äldre (en plan för att stödja den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand samt för att ordna och utveckla den service och närståendevård som äldre personer behöver).

Den regionala välfärdsplanen innehåller också mål och åtgärder för att främja välfärd och hälsa bland befolkningen i arbetsför ålder. Mål och åtgärder som gäller personer med funktionsnedsättning och personer med långvariga sjukdomar har beaktats genomgående i den gemensamma delen (kapitel 3) samt för de olika åldersgrupperna i kapitel 4.

Välfärdsområdet har utarbetat välfärdsberättelsen och välfärdsplanen i samarbete med kommunerna, organisationerna och övriga hälso- och välfärdsfrämjande aktörer i sitt område. Genomförandet av den regionala välfärdsplanen följs upp som en del av välfärdsområdets delårsrapporter och i de årliga välfärdsrapporterna.

Rådet för personer med funktionsnedsättning ombads lämna sitt utlåtande om utkastet till den regionala välfärdsplanen 2027–2030 senast den 9 oktober 2026 kl. 15.45.

Behörighet

Enligt lagen om välfärdsområden (611/2021) ska rådet för personer med funktionsnedsättning ges möjlighet att påverka planering, beredning, genomförande och uppföljning inom olika verksamheter i välfärdsområdet i frågor som är eller som rådet för personer med funktionsnedsättning bedömer vara av betydelse för personer med funktionsnedsättning och med hänsyn till de tjänster de behöver. Rådet för personer med funktionsnedsättning ska också tas med när former för delaktighet och hörande utvecklas i välfärdsområdet.

Enligt 42 § i förvaltningsstadgan ska välfärdsområdesstyrelsen inrätta de påverkansorgan som anges i lagen om välfärdsområden och sörja för deras verksamhetsförutsättningar.

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Utlåtande av rådet för personer med funktionsnedsättning i Västra Nylands välfärdsområde om utkastet till den regionala välfärdsplanen 2027–2030

För kännedom
Verkställighet

Beslutshistoria

9428/00.02.03/2023

Rådet för personer med funktionsnedsättning 28.10.2026 § 83

§ 83

Godkännande av ställningstagandet ”Service ska ordnas i tillgängliga lokaler” från rådet för personer med funktionsnedsättning

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Hietala Kalle

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar godkänna ställningstagandet enligt förslaget och sända ställningstagandet till den ansvariga tjänsteinnehavaren för kännedom.

Behandling

Ordförande Kuusela föreslog att behandlingen av ärendet flyttas till rådets följande sammanträde. Förslaget understöddes enhälligt.

Beslut

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutade flytta behandlingen av ärendet till rådets följande sammanträde.

Redogörelse

Rådet för personer med funktionsnedsättning föreslår följande ställningstagande:

Service ska ordnas i tillgängliga lokaler

Rådet för personer med funktionsnedsättning påminner om att alla kommuninvånare ska ha lika möjligheter att använda offentlig service. Servicen ska i regel ordnas i lokaler som alla kan ta sig till och använda tryggt och så självständigt som möjligt, oberoende av funktionsförmåga, ålder eller användning av hjälpmedel.

Ett exempel är den rehabilitering och fysioterapi som Västra Nylands välfärdsområde ordnar för personer med funktionsnedsättning i Mellersta Esbos simhall. De ändringar som gjorts i bastu-, dusch- och omklädningsrummen för specialgrupper har försämrat lokalernas tillgänglighet och hindrat en del av kunderna från att använda tjänster som främjar deras funktionsförmåga.

Tillgänglighet är en förutsättning för jämlik service

En servicelokal som inte är fysiskt tillgänglig kan hindra eller avsevärt försvåra användningen av servicen. Tillgänglighet innebär inte enbart att entrén är trappfri. Den omfattar också bland annat fungerande gångvägar, tillräckligt breda dörrar, en tillgänglig toalett, ändamålsenlig belysning, god akustik, tydlig skyltning, hörslinga samt tillgängliga kundbetjänings- och könummersystem. Det ska också vara smidigt att uträtta ärenden tillsammans med en ledsagare eller assistent eller med en ledar- eller assistanshund.

Om servicen ordnas i en lokal som inte är tillgänglig får ansvaret för att lösa situationen inte lämnas åt kunden. Distansservice, hembesök eller andra alternativa arrangemang kan komplettera servicen, men de ersätter inte en servicelokal som lämpar sig för alla. De får inte heller begränsa kundens valmöjligheter eller försämra servicens kvalitet.

Om servicen är i synnerhet avsedd för personer med funktionsnedsättning har serviceanordnaren ett särskilt stort ansvar för att säkerställa fysisk tillgänglighet och tillgänglighet i övrigt. Lokaler som inte är tillgängliga strider i sådan service mot servicens syfte och kan i praktiken hindra målgruppen från att få det stöd den behöver.

Krav från rådet för personer med funktionsnedsättning

- Servicelokalernas tillgänglighet ska bedömas innan lokalerna tas i bruk, hyrs, anskaffas, byggs eller grundrenoveras.
- Upptäckta tillgänglighetshinder ska åtgärdas utan dröjsmål, och en ansvarig person och en tidsplan ska utses för åtgärderna.
- Personalen är skyldig att rapportera tillgänglighetsbrister som den upptäcker.

- Information om lokalernas tillgänglighet ska publiceras tydligt på webbplatsen och ges i samband med tidsbokningen.
- Information om tillfälliga arrangemang ska ges på ett tillgängligt sätt, även digitalt, och kunden ska erbjudas ett alternativ som i praktiken är likvärdigt.
- Rådet för personer med funktionsnedsättning och serviceanvändare med olika typer av funktionsnedsättningar ska involveras i planeringen och utvärderingen av lokaler, tjänster och serviceprocesser i ett tillräckligt tidigt skede.
- Personalen ska få utbildning i tillgänglig och jämlik kundservice.

Uppföljning och ansvar

Hur tillgängligheten förverkligas ska följas upp regelbundet som en del av egenkontrollen och kvalitetsledningen inom tjänsterna. Det ska vara enkelt att lämna respons, och responskanalerna ska vara digitalt tillgängliga. Upptäckta brister och åtgärdandet av dem ska rapporteras öppet.

Rådet för personer med funktionsnedsättning förutsätter att de aktörer som ansvarar för att ordna tjänsterna säkerställer att alla kundservicelokaler är tillgängliga. Tillgängliga lokaler är till nytta för alla kommuninvånare och utgör en väsentlig del av högklassiga, trygga och jämlika tjänster.

Behörighet

Enligt lagen om välfärdsområden (611/2021) ska rådet för personer med funktionsnedsättning ges möjlighet att påverka planering, beredning, genomförande och uppföljning inom olika verksamheter i välfärdsområdet i frågor som är eller som rådet för personer med funktionsnedsättning bedömer vara av betydelse för personer med funktionsnedsättning och med hänsyn till de tjänster de behöver. Rådet för personer med funktionsnedsättning ska också tas med när former för delaktighet och hörande utvecklas i välfärdsområdet.

Enligt 42 § i förvaltningsstadgan ska välfärdsområdesstyrelsen inrätta de påverkansorgan som anges i lagen om välfärdsområden och sörja för deras verksamhetsförutsättningar.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom
Verkställighet

Beslutshistoria

9428/00.02.03/2023

Rådet för personer med funktionsnedsättning 28.10.2026 § 84

§ 84

Godkännande av ställningstagandet ”Närståendevårdarnas lagstadgade ledigheter måste kunna tas ut i praktiken – rådet för personer med funktionsnedsättning kräver respekt för rättigheterna, en offentlig utredning och omedelbara åtgärder för att rätta till situationen”

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Hietala Kalle

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar godkänna ställningstagandet enligt förslaget och sända ställningstagandet till den ansvariga tjänsteinnehavaren för kännedom.

Behandling

Beslut

Rådet för personer med funktionsnedsättning godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Rådet för personer med funktionsnedsättning föreslår följande ställningstagande:

Närståendevårdarnas lagstadgade ledigheter måste kunna tas ut i praktiken – rådet för personer med funktionsnedsättning kräver respekt för rättigheterna, en offentlig utredning och omedelbara åtgärder för att rätta till situationen

Rådet för personer med funktionsnedsättning i Västra Nylands välfärdsområde tackar välfärdsområdesfullmäktige för att ha väckt en fullmäktigefråga som fått brett stöd och uttrycker sin allvarliga oro för att de lagstadgade ledigheterna för närståendevårdare till personer med funktionsnedsättning inte kan tas ut i praktiken.

Närståendevårdarna utför ett ovärderligt arbete såväl inom välfärdsområdet som i samhället i stort.
Att trygga deras ork och välbefinnande är livsviktigt både för familjerna och för servicesystemets hållbarhet. Rätten till lagstadgad ledighet får inte stanna på papperet, utan varje närståendevårdare måste också kunna ta ut ledigheten i praktiken.

Rådet för personer med funktionsnedsättning påminner om att välfärdsområdet enligt lagen om stöd för närståendevård är skyldigt att sörja för att vården av den vårdbehövande ordnas på ett ändamålsenligt sätt under närståendevårdarens ledighet.

Särskilt när det gäller personer med funktionsnedsättning ska deras individuella behov, egen vilja, bästa och självbestämmanderätt alltid beaktas. Artikel 19 i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning tryggar deras rätt att leva självständigt, att delta i samhället med lika valmöjligheter som andra, bland annat genom tillgång till tjänster som tillhandahålls i hemmet. Ingen får tvingas till institutionsvård, inte ens för kortvarig vård.

För närvarande finns det allvarliga strukturella brister i servicesystemet. År 2026 är värdet på den servicesedel som motsvarar ett lagstadgat ledigt dygn, 180,47 euro, till exempel otillräckligt för timbaserad hemvård. Med servicesedeln går det inte att köpa service dygnet runt, vilket försätter personer med funktionsnedsättning som behöver kontinuerlig och bindande omsorg och deras närståendevårdare i en oskälig situation. Om kortvarig vård utanför hemmet inte lämpar sig för behoven hos personen med funktionsnedsättning blir ledigheterna ofta outtagna på grund av brist på alternativ. Tidsbegränsningen för servicesedeln måste slopas så att närståendevårdaren kan ta ut hela lediga dygn.

Därför kräver rådet för personer med funktionsnedsättning i Västra Nylands välfärdsområde följande:

- **Att rättigheterna tillgodoses i praktiken:** Välfärdsområdet ska säkerställa att varje närståendevårdare har tillgång till ett tryggt arrangemang för vården under ledigheten och att arrangemanget motsvarar behoven hos personen med funktionsnedsättning och respekterar personens självbestämmanderätt. Tjänsterna ska vara jämlika oavsett ålder eller klientgrupp.
- **En offentlig och transparent utredning:** Vi kräver att välfärdsområdets ledning offentligt utreder hur stor andel av ledigheterna som för närvarande inte tas ut och vad detta beror på. Av utredningen ska det tydligt framgå hur en servicesedel värd 180,47 euro bedöms räcka till omsorg under ett helt dygn, hur klientavgifterna påverkar möjligheten att ta ut ledigheter och hur orken hos närståendevårdare i arbetsför ålder följs upp.
- **Att situationen rättas till omedelbart:** Villkoren för servicesedeln och dess värde ska justeras så att de motsvarar de faktiska kostnaderna. Alternativt ska vården i hemmet under närståendevårdarens ledighet ordnas på andra flexibla sätt, exempelvis genom personlig assistans eller köpta tjänster. Välfärdsområdet ska utan dröjsmål vidta konkreta åtgärder för att säkerställa att bristerna i servicesystemet inte äventyrar närståendevårdarnas hälsa och rättskyddet för personer med funktionsnedsättning.

  Den lagstadgade ledigheten är avsedd att trygga närståendevårdarens möjligheter till vila och återhämtning. Den främjar familjernas välbefinnande.

Rådet för personer med funktionsnedsättning förväntar sig att välfärdsområdet agerar snabbt och ansvarsfullt för att rätta till situationen.

Behörighet

Enligt lagen om välfärdsområden ska rådet för personer med funktionsnedsättning ges möjlighet att påverka planering,

beredning, genomförande och uppföljning inom olika verksamheter i välfärdsområdet i frågor som är eller som rådet för personer med funktionsnedsättning bedömer vara av betydelse för personer med funktionsnedsättning och med hänsyn till de tjänster de behöver. Rådet för personer med funktionsnedsättning ska också tas med när former för delaktighet och hörande utvecklas i välfärdsområdet.

Enligt 42 § i förvaltningsstadgan ska välfärdsområdesstyrelsen inrätta de påverkansorgan som anges i lagen om välfärdsområden och sörja för deras verksamhetsförutsättningar.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom
Verkställighet

Beslutshistoria

§ 85

Granskning av rådet för personer med funktionsnedsättnings utlåtanden och förslag

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Hietala Kalle

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar anteckna granskningen av utlåtanden och förslag för kännedom.

Behandling

Beslut

Rådet för personer med funktionsnedsättning godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Enligt § 83 i förvaltningsstadgan har välfärdsområdets medlemmar och välfärdsområdets påverkansorgan rätt att ta initiativ i frågor som gäller välfärdsområdets verksamhet.

Den myndighet som ska behandla ett initiativ ska inom en månad efter att initiativet tagits meddela initiativtagaren den beräknade behandlingstiden och vem som ger närmare upplysningar om behandlingen.

Serviceområdena i Västra Nylands välfärdsområde begär utlåtanden från förtroende- och påverkansorgan gällande olika helheter.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom
Verkställighet

Beslutshistoria

Tilläggsmaterial
Rubrik
Utlåtanden och initiativ inlämnade vid sammanträden 2026. Uppdaterad 20 oktober 2026

§ 86

Övriga ärenden

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar anteckna övriga ärenden för kännedom.

Behandling

Rådet för personer med funktionsnedsättning diskuterade övriga ärenden och antecknade följande för kännedom:

- begäran till välfärdsområdet om en utredning av handläggningen av orosanmälningar
- begäran till välfärdsområdet om en utredning av kosten för personer med intellektuell funktionsnedsättning
- begäran till välfärdsområdet om en utredning av faktureringen av måltider vid boendeenheterna
- begäran om en utredning av hur assistanstimmar beviljas för samhällelig verksamhet, såsom skötseln av förtroendeuppdrag

Beslut

Rådet för personer med funktionsnedsättning godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Övriga ärenden i rådet för personer med funktionsnedsättning.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

Beslutshistoria

§ 87

Meddelanden

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar anteckna meddelandena för kännedom.

Behandling

Beslut

Rådet för personer med funktionsnedsättning godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Följande meddelanden delges råd för personer med funktionsnedsättning:

1. Rådet för personer med funktionsnedsättnings nästa sammanträde hålls torsdagen den 12 november 2026 kl. 17.00

Bilaga

Tilläggsmaterial

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 72

Förbud mot sökande av ändring

I ovannämnda beslut som endast gäller beredning eller verkställighet får ändring inte sökas enligt 141 § i lagen om välfärdsområden.

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 73, § 74, § 75, § 78, § 79, § 80, § 81, § 82, § 83, § 84, § 85, § 86, § 87

Anvisningar om sökande av ändring (Påverkansorgan)

Det är inte möjligt att söka ändring i påverkansorganens (ungdomsfullmäktige, rådet för personer med funktionsnedsättning, äldrerådet) beslut, eftersom påverkansorganen inte är sådana organ i välfärdsområdet som avses i 35 § i lagen om välfärdsområden, som är myndigheter i välfärdsområdet och som kan utöva offentlig makt. Man kan således inte delegera befogenheter till dem.

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 77

Muutoksenhakukielto

Vaikuttamistoimielinten (nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto, vanhusneuvosto) päätöksistä ei voi hakea muutosta, koska vaikuttamistoimielimet eivät ole hyvinvointialuelain 35 § §:ssä tarkoitettuja hyvinvointialueen toimielimiä, jotka ovat hyvinvointialueen viranomaisia ja jotka voivat käyttää julkista valtaa. Niille ei siten voida delegoida toimivaltaa.